

ViikinkiSauna äänestettiin voittoon hääyritysten polttarisarjassa

LEENA KYLÄMARKULA

”Tunnettuudella saadaan lisää liiketoimintaa”

Humppila
Anu Salo

HURRAA, ihan huikealtahan voitto tuntuu! Tulee tunne, että olemme tehneet asioita oikein, **Leena Kylämarkula** hehkuttaa kuuluaan menestyksestä Vuoden hääyritys 2019 -finaaliäänestyksessä.

Hänen yhdessä miehensä **Mikko Kylämarkulan** kanssa Humppilassa pyörittämä ViikinkiSauna äänestettiin voittoon Vuoden hääyrityskilpailun polttaripalvelujen osassa.

– Vieraamme ovat siis viihtyneet. Iso kiitos kuuluu tietenkin heille ja kaikille äänestäjillemme, Kylämarkulat sanovat.

Voitto on paitsi palkinto tehdystä työstä, myös tulevaisuuden menestyksen siivittäjä, yrittäjät uskovat.

– Yritystoiminnalle tällainen mahdollisuus on ihan huippujuttu ja arvostamme siksi voittoa suuresti. Uskomme saavamme tämän myötä lisää tunnettuutta ja sitä

myöten myös lisää liiketoimintaa. Aivan upeaa!

LOVE ME DO -häätapauhtuma valitsee Vuoden hääyrityksen vuosittain yleisöäänestyksellä yhteistyössä hääideasivusto amoriini.comin ja *Häät*-lehden kanssa. Kilpailun tarkoituksena on esitellä suomalaisia hää- ja juhla-alan yrityksiä.

Leena Kylämarkulan mukaan ViikinkiSaunalla onkin pidetty vuosien varrella lukemattomia polttareita, samoin kuin muita juhlia. Hän arvelee paikan viehätyksen syntyvän siitä, että alue on aivan oma maailmansa, jossa voi irtautua ajattoomaan tunnelmaan.

– Hyvää on myös sijainti Pori-Helsinki- ja Turku-Tampere -teiden risteyksessä. Vaikka etäisyyttä on valtatie 2:lta vain noin sata metriä, täällä ollaan aivan omassa rauhassa Urpolan Kartanon puistoalueen toisessa päässä.

VIKINKISAUNAN alueeseen kuuluu tällä hetkellä viisi erilaista sau-

Humppilassa sijaitseva ViikinkiSauna voitti Vuoden hääyritys 2019 -finaaliäänestyksessä polttaripalvelujen osion. Alueella on jo viisi saunaa ja kuudes on tulossa.

naa: savusauna, laivasauuna, pellettisauna, maisemasauna sekä pikkusauna ja kuumakylpy Viikinkilaiva Helkassa. Ensi kesäksi valmistuu puusauna, joka ihan sananmukaisesti on puussa noin kolmen

metrin korkeudella maasta.

Alueella on lisäksi uimalampi, johon talviaikaan tehdään tarvittaessa myös avanto.

– Koko ajanhan meillä on ”hurjia” suunnitelmia Urpolan Kartanon

ja ViikinkiSaunan kehittämiseksi. Kaikkia ideoita ei ehdi toteuttaa, mutta tietyt ideat nousevat muita suuremmiksi ja myös pienellä varoitussajalla voi syntyä jotain uutta, Kylämarkulat sanovat.

KIRJAT

Pontevat oripääläiset

Sanna Luukkonen: Pieni mutta vahva. Paikallishistoria, 650 s. Edita, 2019

Oripään kunta täytti viime vuonna 150 vuotta. Sen kunniaksi julkaistiin kooltaan järeä kuntahistoria. Teoksen on kirjoittanut FM, historian tutkija Sanna Luukkonen. Työtä ohjasi kunnan nimittämä historia-toimikunta.

Kuten kirjoittaja alkusanoissaan toteaa, teoksesta haluttiin tarkoituksella tehdä vähän yleisestä käytännöstä poikkeava kuntahistoria. Työn punaisena lankana on ollut erityisesti kuvata, millaista oripääläisten elämä ja arki ennen vanhaan ovat olleet. Tässä tarkoituksessa kirjassa on käytetty tavanomaista enemmän muistitietoa ja perinnettä. Lopputulos on siten perinteisen kuntahistorian ja kotiseutukirjan yhdistelmä, mikä samalla tekee siitä sekä kansantajuinen että helpolukuisen.

ENSIMMÄINEN askel kohti itsenäistä Oripään kuntaa otettiin, kun v. 1778 Latvan, Makkarkosken, Oripään ja Tanskilan kylät koottiin omaksi kappeliseurakunnaksi. Vuonna 1865 annettussa asetuksessa kunnallishallituksesta maalla säädettiin, että ”kukin seurakunta maalla on itsepäällensä erinäinen kunta”. Säädöksen tulkittiin koskevan myös kappeliseurakuntia ja niin Oripääkin itsenäistyi 1.1.1869 lukien.

Teos paljastaa, että aika monessa asiassa oripääläiset ovat kulkenet kehityksen kärkijoukoissa. Vuonna 1892 alkaneessa kansakoulutoimessa näin ei kylläkään ollut, mutta syksyllä 1948 perustettu keskikoulu

sen sijaan oli yksi maaseudun ensimmäisiä koko maassa.

Vuonna 1866 puolestaan Oripäässä aloitti toimintansa maaseudun ensimmäinen säästöpankki Varsinais-Suomessa. Osuuskassatoiminta alueella alkoi vasta vuonna 1908, mutta kehittyikin varsin nopeasti niin, että se vuonna 1925 oli yksi maan suurimmista osuuskassoista.

Puhelintoiminta oli yksi, jossa oripääläiset toimivat seutukunnan vetureina. Vuonna 1895 perustettiin Oripään Telefooni-Osakeyhtiö. Sen linja tuli ensin Turusta Oripäähän ja jakaantui sieltä Loimaalle ja Huittisiin. Yhtiöstä kehittyi myöhemmin Loimaan Seudun Puhelin Oy.

SODAT OVAT Oripäässäkin vaatineet raskaat veronsa. Kansalaissohdassa uhreja on kirjattu yhteensä 58. Heistä 57 oli punaisia ja yksi puolueeton. Myöhemmissä sodissa menehtyi kaiken kaikkiaan 75 henkeä.

Kansalais sodan aikana Oripään kankaalla tapahtuneiden valkoisten joukkosurmien muistoksi suojeluskunta pystytti muistomerkin, jota on pidetty Suomen ensimmäisenä alallaan. Siitä muodostui jonkin tason kulttipaikka, jossa pidettiin kansankokouksia ja jonka luo kyydittiin vasemmistolaisia ojenttaviksi. Viimemainitun osalta loimaalaiset saavat kyseenalaista kunniaa innostuksestaan.

Oripään pienlentokentän tausta lienee vähemmän tunnettu. Sotilaviranomaiset aloittivat kentän rakennustyön v. 1939 kaikessa hiljaisuudessa niin, että valtaosa oripääläisistäkään ei tiennyt, mitä alueella tapahtuu. Viikkaimmillaan rakennustyöt olivat seuraavana vuonna,

jolloin työssä oli yli 200 miestä, kymmenkunta kuorma-autoa ja suuri määrä hevosia.

SIIRTOKARJALAISTEN asuttamisen jälkeen Oripään asukasluku oli korkeimmillaan v. 1949. Silloin kunnassa oli kirjoilla 2365 henkeä. Siitä lähtien Oripää on useimpien muiden maaseutukuntien tavoin taistellut väestökatoa vastaan. Vaikka jonkin verran tuloksiakin on saavutettu, alitti asukasmäärä 1500 rajan jo vuonna 1980. Väestötappioista huolimatta Oripää on halunnut sinnikkäästi pitää kiinni itsenäisyydestään, vaikka eri vaiheissa viranomaiset ovat viritelleet omia kuntaliitossuunnitelmiaan.

Väestömenetyksiä kuvaa myös se, että moni tunnetuimmista oripääläissyntyisistä henkilöistä on pääosin vaikuttanut jossain muualla. Tällaisia ovat mm. entinen pääministeri, valtioneuvos Harri Holkeri, kansanedustaja ja jo ministerinäkin toiminut Annika Saarikko sekä säveltäjä, sanoittaja Usko Kemppi. Mauno Koivisto on tällä hetkellä hyvin ajankohtainen ja siitäkin syystä on perusteltua tässäkin yhteydessä kertoa hänene liittyyvään anekdootti. Tuleva presidentin puoliso Tellervo Kankaanranta oli menossa Punkalaitumelta opiskelukaupunkiinsa Turkuun. Hän vaihtoi Oripäässä linja-autoa ja odotusaikana poikesi apteekkiin tapaamaan apulaisena toimivaa ystäväänsä. Ystävä huomasi Tellervon sormuksen ja sai kommentin: ”Joo, mä löysin sellaisen satamajätjän tuolta Turusta.”

KUTEN KIRJAN alkusanoissa luvataan, teoksessa käsitellään yksittäisten kuntalaisten elämää ja toimin-

taa niin hyvässä kuin pahassakin. Ansiokkaan esittelynsä saavat kuntalaisten vilkas yritys- ja yhdistystoiminta, jos kohta vähän kyseenalaisempikin elämäntapa.

Väkijuomien väärinkäyttö, kotipolto ja kortinpelu ovat aika ajoin herättäneet huolta paremmissa piireissä. Pikanttina yksityiskohtana mainitaan, että kuntakokous äitiyi vuonna 1912 kieltämään ”kaiken taivasalla tapahtuvan kortin pelaamisen”. Alkoholin käytön suhteen raittiuslautakunta on joskus sentään saanut aiheen todeta, että raittius tilanne kunnassa on hyvä ”lukuun ottamatta niin sanottuja ammattijuoppoja”.

Huonompien elämäntapojen vastapainoksi urheilutoiminta on Oripäässä perinteisesti ollut hyvin vilkasta. Vuonna 1950 valmistuneeseen urheilukenttään liittyen hauska yksityiskohta on, että kentän turkulaiselle suunnittelijalle palkka maksettiin kananmunina ja sianlihana.

ORIPÄÄN RUNSAAT vesi- ja soravarat tulevat tietysti ansaitsemalla tavalla huomioiduksi. Maa-aineslain noudattaminen on ollut taiteilua suojelun ja hyötynäkökohden välillä. Aika usein on joko valvova elin tai yrittäjä ollut tyytymätön. Joskus on kunnan viranhaltija päässyt myös toteamaan, että ”nyt tehtiin varmaan oikea päätös, kun molemmat osapuolet valittivat”.

Postin palvelut herättävät nykyäänkin voimakkaita tunteita. ”Vanhan hyvän ajan” palveluista kerrotaan verraton esimerkki. Shanghaissa Kiinassa 1970-luvulla käynyt matkailija lähetti sieltä Oripäähän kortin, josta vahingossa oli jäänyt pois merkinnät Europe, Finland.

Mutta niin vain kortti tuli neljän kuukauden kuluttua perille, joskin täynnä eri maanosien kaupunkien leimoja. Mitenkähän kävisi vastavassa tapauksessa tänä päivänä?

Oripäästä löytyy myös erilaisia mielenkiinnon kohteita. Esimerkkinä vaikkapa Myllylähde, joka on yksi Suomen suurimmista luonnonlähteistä. Omaa luokkaansa on taitelija Viljo Syrjämän taiteilijakoti Villa Ville, jossa niin rakenteet kuin kalusteetkin ovat taiteilijan suurelta osin omin käsin tekemiä. Oripään pitäjänruoka on klimppivelli ja sen tarkka resepti on tietenkin kirjassa mukana.

ORIPÄÄN KUNNAN 150-vuotishistoria on painettu ensiluokkaiselle paperille ja sen ulkoasu on kaikilta osin moitteeton. Sisällöltään teksti on yleispätevää ruohonjuuritason historiaa ja soveltuu mainiosti sellaisenkin luettavaksi, jolta omakotainen kytkentä Oripäähän puuttuu.

Kuvaukset menneiden sukupolvien haasteista olisivat koko nykypolvelle mitä terveellisintä luettavaa. Aivan erinomaisen teoksen ainoa puute on sen suuri koko. Lähes 2,5 kilon painoisena se on vähintäänkin hankala käsiteltävä. Toivoa sopii, että se ei liiaksi lukijoita karkota. Kannattaa myös huomata, että opusta ei ole tarpeen lukea kokonaisuutena yhteen menoon. Sisältö on jakaantuneena varsin pieniin kokonaisuuksiin ja samoin voi toteuttaa lukemisenkin.

Siitä, onko Oripää pieni mutta vahva, voidaan olla vähintään kahta mieltä. Pontevaa väkeä oripääläiset ovat joka tapauksessa olleet – ja ovat sitä edelleen.

J. E. Lassila